Raadsvoorstel

Onderwerp	Advies aanwijzing lokale omroep voor gemeente Losser vanaf 18 december 2022		
Portefeuillehouder	M. Oosterbroek		
Team	Bestuurs- en Concernondersteuning	Datum	04-10-2022
Agendapunt (invulling door Griffie)		**Zaaknummer** **Documentnummer**	22Z01560 22.0024200

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. Een positief advies uit te brengen aan het Commissariaat voor de Media inzake het verzoek van Stichting RTV Noordoost Twente voor aanwijzing als publieke media-instelling voor de gemeenten Dinkelland, Oldenzaal, Losser en Tubbergen.
2. Een negatief advies uit te brengen aan het Commissariaat voor de Media inzake het verzoek van Stichting RTV-Losser voor aanwijzing als lokale publieke media-instelling voor de gemeente Losser.

Inleiding
De stichting RTV Noordoost Twente heeft bij het Commissariaat voor de Media (hierna: CvdM) een verzoek ingediend om weer voor vijf jaar aangewezen te worden als lokale publieke media-instelling voor de verzorging van de publieke mediadiensten in de gemeenten Dinkelland, Losser, Oldenzaal en Tubbergen. De stichting RTV-Losser heeft bij het CvdM een verzoek ingediend om voor de komende vijf jaar aangewezen te worden als lokale publieke media-instelling voor de verzorging van de publieke mediadiensten in de gemeente Losser.
De huidige periode eindigt op 18 december 2022. Op grond van artikel 2.61, derde lid van de Mediawet 2008 moeten de gemeenteraden een advies uit brengen aan het CvdM over de vraag of de betreffende media-instelling voldoet aan de eisen van deze wet.

In artikel 2.61 van de Mediawet 2008 zijn de volgende eisen vermeld waaraan een lokale publieke media-instelling moet voldoen:

- Rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid;
- Volgens de statuten uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel stellen het op regionaal respectievelijk lokaal niveau uitvoeren van de publieke mediaopdracht door het verzorgen van media-aanbod dat gericht is op de maatschappelijke behoeften die in de gemeenten leven. En het verrichten van alle activiteiten die nodig zijn om daarmee een publieke taak te vervullen;
- Volgens de statuten een orgaan hebben dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt en dat representatief is voor de belangrijkste in de gemeenten voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen.

Het CvdM neemt pas een besluit over de zendtijdtoewijzing als de gemeenteraden hun advies hebben uitgebracht. Per wet is bepaald dat dit binnen 18 weken na ontvangst van de aanvraag moet plaats vinden. In dit geval uiterlijk 18 november 2022. Deze termijn is ook van belang om voor het aflopen van de lopende aanwijzingsperiode (18 december 2022) een besluit tot aanwijzing te nemen.

Voor het totale zendgebied Noordoost Twente is er één aanvraag binnengekomen. Voor specifiek de gemeente Losser is er eveneens een aanvraag binnengekomen van de stichting RTV-Losser. Deze stichting wil alleen werkzaam zijn in gemeente Losser, waardoor deze aanvraag niet van toepassing is op de gemeenten Dinkelland, Tubbergen en Oldenzaal.

Presentaties en gesprekken
Op 25 augustus 2022 hebben het stichtingsbestuur van RTV Noordoost Twente respectievelijk het stichtingsbestuur van RTV-Losser een presentatie en toelichting gegeven aan een ambtelijke werkgroep op hun aanvraag om de officiële lokale publieke media-instelling te worden voor de betreffende gemeente(n).
Omdat er voor de gemeente Losser twee aanvragen zijn binnen gekomen is er met beide aanvragers ook separaat een bestuurlijk gesprek gevoerd op 7 respectievelijk 9 september 2022. Doel van deze gesprekken was een (hernieuwde) samenwerking tussen de twee aanvragende partijen tot stand te brengen. Samenwerking van de twee aanvragende partijen heeft de voorkeur aangezien door het CvdM slechts één aanwijzing kan worden verstrekt.
Uit de gesprekken is gebleken dat RTV Noordoost Twente op voorhand bereid is tot een hernieuwde samenwerking met RTV-Losser. Voor RTV-Losser geldt dat zij éérst een eigen aanwijzing wil als lokale publiek omroep voor gemeente Losser en dat zij vanaf dat moment mogelijk initiatieven voor samenwerking met (o.a.) RTV Noordoost Twente zou willen nemen. Beide partijen hebben uiteindelijk besloten om hun aanvraag voor een aanwijzing als lokale publieke omroep voor de gemeente Losser door te zetten. Dat betekent dat de gemeenteraad een keuze moet maken voor één van beide aanvragers.

Op basis van de presentaties, de gevoerde gesprekken en de documenten die bij het CvdM zijn aangeleverd is een gezamenlijk advies opgesteld. Uit artikel 2.64, eerste lid, van de Mediawet volgt dat, als het werkgebied van een lokale omroep meerdere gemeenten omvat, de betreffende gemeenteraden een gezamenlijk advies moeten uitbrengen.

<u>Onafhankelijkheid</u>
Lokale publieke omroepen dragen bij aan een democratische samenleving door onafhankelijk nieuws en achtergrondinformatie te leveren aan een zo breed mogelijk publiek. Hiervoor is het van belang dat de lokale omroep en het media-aanbod onafhankelijk zijn, zowel van commerciële invloeden, maar ook van invloeden van de overheid. Het Commissariaat zal er bij de beoordeling en toetsing van het advies op toezien dat de gemeenten zich bij de besluitvorming niet inhoudelijk bemoeien met het media-aanbod.

Beoogd effect
Het aanwijzen van een stichting door het Commissariaat voor de Media die vanaf 18 december 2022, voor een periode van vijf jaar, functioneert als lokale publieke media-instelling (lokale omroep) in de gemeente Losser.

Argumenten

1.1. Lokale journalistiek blijft belangrijk voor een gemeente
Het blijft van belang voor de maatschappij om een betrouwbare, onafhankelijke bron van informatie en nieuws te hebben, ook op lokaal niveau. De Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO) wijst op de toenemende verschraling van de regionale journalistiek; commerciële mediabedrijven trekken zich meer terug uit de lokale journalistiek en de regionale - en lokale dag- en weekbladen worden dunner of verdwijnen. De lokale omroep heeft nog steeds meerwaarde op journalistiek gebied, maar moet daarvoor wel inzetten op professionalisering en kwaliteitsverbetering. RTV Noordoost Twente is actief bezig om hieraan uitvoering te geven.

1.2. De statuten van RTV Noordoost Twente voldoen aan de eisen van de Mediawet
De statuten van RTV Noordoost Twente voldoen aan de eisen van de Mediawet.
Op grond van artikel 2.6.1, derde lid, Mediawet 2008 moet het Commissariaat voor de Media een advies vragen aan de gemeenteraden of de aanvragende instelling voldoet aan de eisen die de wet stelt.
De volgende formele eisen worden gesteld. De instelling moet:

- een rechtspersoon zijn met volledige rechtsbevoegdheid;
- volgens de statuten uitsluitend of hoofdzakelijk het doel hebben om op regionaal/lokaal niveau uitvoering te geven aan de publieke mediaopdracht door het verzorgen van media-aanbod dat gericht is op de maatschappelijke behoeften die er in de gemeenten leven. En het verrichten van alle activiteiten die nodig zijn om daarmee een publieke taak te vervullen.
- Een orgaan (pbo) hebben dat het beleid voor media-aanbod bepaalt en dat representatief is voor de belangrijkste in de gemeente voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen.

1.3. *Het programmabeleidsbepalend orgaan van RTV Noordoost Twente is representatief*
De kern van de gemeentelijke advisering richt zich op de vraag of de lokale omroepinstelling en het programmabeleidsbepalend orgaan (hierna: Pbo) representatief zijn voor de lokale gemeenschap. In het geval van Stichting RTV Noordoost Twente wordt de gemeenschap gevormd door de gemeenten Dinkelland, Oldenzaal, Losser en Tubbergen.
In het Pbo van Stichting RTV Noordoost Twente zijn vertegenwoordigd de stromingen:

- Cultuur en Maatschappelijk
- Maatschappelijk en geestelijk
- Onderwijs en educatie
- Sport en welzijn
- Agrarisch en maatschappelijk.

De totale omvang van het orgaan bestaat uit vijf leden inclusief een onafhankelijk voorzitter. Hiermee voldoet zij aan de minimale samenstelling van vijf leden. Het Pbo heeft een sterke binding met het publiek waar de omroep zich op richt. Zij stelt het programmabeleid vast en controleert of de programma's van RTV Noordoost Twente voldoen aan de ICE-norm. Ondanks dat het Pbo in de afgelopen jaren in aantal leden is afgenomen, vertegenwoordigt zij nog steeds verschillende stromingen uit de brede samenleving van Noordoost Twente. Het Pbo komt regelmatig bij elkaar en houdt zich bezig met de taken en functie waarvoor zij is ingesteld. Het toezicht hierop wordt jaarlijks gedaan door het Commissariaat.

1.4. RTV Noordoost Twente werkt aan professionalisering, samenwerking en zichtbaarheid.
Landelijk wordt er sinds enkele jaren ingezet op journalistieke professionalisering van de lokale omroep-sector (zie in bijlage: brief van koepelorganisatie NLPO) om op die manier de lokale omroepsector toekomstbestendig te maken. Door schaalvergroting en meer samenwerkende lokale omroepen kunnen de organisaties efficiënter werken en meer bereiken op gebied van verhoging van de kwaliteit en maatschappelijk waarde.
Het stichtingsbestuur van RTV Noordoost Twente is proactief bezig met uitbreiding van de samenwerking binnen Twente. Zo werkt zij sinds een aantal jaren ook voor de gemeente Wierden en voert zij gesprekken met 1Twente (de lokale omroep Hengelo-Enschede) om de samenwerking verder te intensiveren. Dit past in het (landelijke) streven naar stevige lokale omroepen met een goede lokale verankering en meer regionale samenwerking. Op die manier verwachten de samenwerkende lokale Twentse omroepen te kunnen voldoende aan de toenemende landelijke vereisten en wellicht aanspraak te kunnen maken op landelijke subsidies en omroepmiddelen.

RTV Noordoost Twente werkt daarnaast aan de verbetering van de zichtbaarheid, fysieke bereikbaarheid en maatschappelijke waarde: door de hoofdlocatie van de omroep te verhuizen van een bedrijventerrein in Denekamp naar het centrum van Oldenzaal. Op 19 april 2022 heeft uw college besloten RTV Noordoost Twente een incidentele subsidie te verlenen van € 2.500 als

bijdrage in de verhuiskosten. In afwachting van de cofinanciering van de andere gemeenten en de aanwijzing als lokale omroep heeft RTV Noordoost Twente nog geen subsidiebeschikking ontvangen.

1.5. RTV Noordoost Twente voldoet aan de kwaliteitseisen 'Lokaal Toereikend Media-Aanbod (LTMA)'
In de Mediawet is bepaald dat lokale omroepen een Lokaal Toereikend Media-Aanbod (LTMA) dienen te verzorgen. Centraal in het Lokaal Toereikend Media-Aanbod staat een professioneel aangestuurde en goed zichtbare lokale omroep, functionerend in de directe woon- en leefomgeving van burgers.
Van de lokale omroep wordt een continue aanbod verwacht van informatieve en opiniërende programma's op radio en tv, een actuele website met nieuws en levendige aanwezigheid op sociale media. Daarnaast wordt er ook breder gekeken naar de kwaliteit. De kwaliteitscriteria hebben onder andere betrekking op het soort content, de technische kwaliteit van de producties en uitzendingen, de distributie en het bereik. Naast de inhoudelijke criteria voor het programma-aanbod zijn er ook criteria voor de bedrijfsvoering en organisatie:

- het aanbod komt tot stand door een professionele bedrijfsvoering;
- er is sprake van een optimale kruisbestuiving tussen professionals en vrijwilligers, dan wel betaalde en onbetaalde krachten.

RTV Noordoost Twente heeft 4 personen (2,8 fte) in loondienst, 2 personen met afstand tot de arbeidsmarkt en 24 vaste vrijwilligers per week. Daarnaast worden 8 zzp'ers een wisselend aantal uren per week ingehuurd. RTV Noordoost Twente is bezig met de verdere professionalisering van de nieuwsredactie, bewegend beeld en live uitzendingen.
Qua personele omvang, beschikbare technische en facilitaire voorzieningen, financiële mogelijkheden en continuïteit is RTV Noordoost Twente op dit moment solide. RTV NO-Twente werkt in 2023 met een begroting van ca. 250.000 euro. In de begroting voor 2023 is de verwachte bekostiging vanuit de gemeenten opgenomen.
Samenvattend voldoet Stichting RTV Noordoost Twente, als organisatie met een mix van professionals en vrijwilligers werkend in vijf gemeenten, aan de in de mediawet gestelde kwaliteitscriteria.

2.1. RTV-Losser scoort onvoldoende op de kwaliteitscriteria
Aan de door de mediawet gestelde kwaliteitscriteria voldoet RTV-Losser op dit moment onvoldoende.
RTV-Losser is een pure vrijwilligersorganisatie met circa 25 vrijwilligers. Stichting RTV-Losser heeft geen mensen in loondienst. Met de huidige personele bezetting, beschikbare technische en facilitaire voorzieningen en financiële mogelijkheden is het voor RTV-Losser praktisch onmogelijk om aan alle in de mediawet gestelde kwaliteitscriteria en de publieke taak van een lokale omroep te voldoen. Voor RTV-Losser bedraagt de begroting voor 2023 ca. 28.000 euro. In deze begroting is de verwachte bekostiging vanuit de gemeente opgenomen.

2.2. RTV-Losser concentreert zich op de gemeente Losser
Stichting RTV-Losser wil alleen werkzaam zijn in de gemeente Losser (hyperlokaal). Samenwerking met andere lokale omroepen heeft voor RTV-Losser geen prioriteit. Daarmee gaat zij in tegen de (landelijk) gewenste ontwikkeling (zie de brief van de NLPO) richting schaalvergroting en het realiseren van streekomroepen.
Stichting RTV-Losser heeft zich ten doel gesteld eerst de aanwijzing als lokale publieke omroep voor de gemeente Losser binnen te halen om zo zelfstandig video's, tv- en radioprogramma's te kunnen maken en uitzenden. Vanuit die positie wil ze op termijn de samenwerking zoeken met andere lokale Twentse omroepen, waaronder RTV Noordoost Twente.

Kanttekeningen

1.1 De zichtbaarheid en het bereik van een lokale omroep is niet onafhankelijk vast te stellen
Voor het functioneren van een lokale omroep is het van belang dat zij herkenbaar en dichtbij is.. Dit ondersteunt het publieksbereik en de inhoud van de informatieverschaffing. De zenders en online platforms van RTV Noordoost Twente zijn bekend in de streek: TwenteFM, AccentFM, TwenteTV en Streektaalradio. Maar op dit moment is niet precies bekend wat het publieksbereik is van RTV Noordoost Twente. Er zijn geen valide kijk- en luistercijfers beschikbaar. Het uitvoeren van een goed onderzoek hiernaar is voor een lokale omroep te kostbaar.

1.2 Er is ook een aanvraag gedaan door Stichting RTV-Losser
Voor het totale zendgebied Noordoost Twente is alleen een aanvraag binnengekomen van Stichting RTV Noordoost Twente. Voor specifiek de gemeente Losser is ook een aanvraag binnengekomen van de stichting RTV-Losser.
In 2018 heeft RTV Noordoost Twente de aanwijzing als lokale omroep voor gemeente Losser gekregen onder voorwaarde van samenwerking met RTV-Losser. Deze samenwerking is echter niet naar tevredenheid van beide partijen verlopen. Dat heeft ertoe geleid dat RTV-Losser nu zelfstandig een aanvraag heeft ingediend om als lokale omroep voor de gemeente Losser te mogen functioneren.
Stichting RTV-Losser wil alleen werkzaam zijn in Losser, waardoor deze aanvraag niet van toepassing is op de gemeenten Dinkelland, Tubbergen en Oldenzaal.
Bij meerdere aanvragers, hetgeen in Losser het geval is, is de gemeente wettelijk verplicht de samenwerking tussen partijen te bevorderen. Hierover zijn gesprekken gevoerd, ambtelijk en in aanwezigheid van Losserse bestuurders. Beide partijen hebben echter besloten hun eigen aanvraag te handhaven, omdat ze onvoldoende vertrouwen hadden in een toekomstige vruchtbare samenwerking.

2.1. Stichting RTV-Losser voldoet aan de formele eisen van de mediawet
De statuten van Stichting RTV-Losser voldoen aan de formele eisen van de mediawet. RTV-Losser beschikt eveneens over een programmabeleidsbepalend orgaan (Pbo). In het Pbo van Stichting RTV-Losser zitten vertegenwoordigers uit de stromingen:

- Maatschappelijke zorg en welzijn
- Cultuur en kunst
- Werkgevers
- Onderwijs en Educatie
- Etnische en culturele minderheden.

De totale omvang van het orgaan bestaat nu uit vijf leden, inclusief een voorzitter. Hiermee voldoet zij aan de minimale samenstelling van vijf leden. Omdat Stichting RTV-Losser een nieuwe aanvrager is, is het Pbo ook nieuw samengesteld.

2.2 De programma's en producties van RTV-Losser worden gewaardeerd in Losser
Net als geldt voor RTV Noordoost Twente is het exacte publieksbereik van RTV-Losser niet bekend, omdat er geen valide kijk- en luistercijfers beschikbaar zijn. De programma's van RTV-Losser worden door de kijkers en luisteraars gewaardeerd, zo blijkt uit een door RTV-Losser zelf gehouden steekproef tijdens de boerenmarkt in Losser. RTV-Losser maakt radioprogramma's, video's en weekjournaals in en over de gemeente Losser en streamt deze via de website van RTV-Losser, het online platform HalloLosser en YouTube. De videoweekjournaals worden ook uitgezonden via de kabel van RTV Noordoost Twente als onderdeel van de vijf jaar geleden afgesproken samenwerking met RTV Noordoost Twente.
RTV-Losser heeft redactioneel een samenwerking met het online vrijwilligersplatform HalloLosser www.hallolosser.nl

Financiële dekking van het voorstel
Per wet (artikel 2.170b, tweede lid, Mediawet) is bepaald dat de gemeente een zorgplicht heeft voor de bekostiging van de lokale publieke media-instelling. Deze bekostigingsplicht is afhankelijk

van de zendtijdtoewijzing en advisering van de gemeenteraad hierover. De gemeenten ontvangen een compensatie uit het Gemeentefonds hiervoor.
In de afgelopen jaren heeft RTV Noordoost Twente een structurele subsidie ontvangen. Voor 2022 is €14.202,72 subsidie verleend gebaseerd op € 1,44 per woonruimte en 9.863 woonruimtes in Losser.

Zodra de zendtijdtoewijzing heeft plaatsgevonden, wordt subsidie verleend aan de betreffende lokale omroep. De gemeenten Dinkelland, Oldenzaal en Tubbergen stellen ook het wettelijk bepaalde minimale subsidiebedrag per wooneenheid beschikbaar aan de lokale omroep RTV Noordoost Twente.

Participatie
De gemeenteraad heeft formeel als taak om het CvdM te adviseren over de aanwijzing van een lokale publieke omroep in de gemeente op basis van vastgestelde criteria.
Dit is een procedure die moet worden doorlopen en zich niet leent voor burgerparticipatie.

Vervolg
Het Commissariaat voor de Media krijgt het raadsbesluit toegezonden.

Bijlagen
- 22.0024142 Overzicht informatie-uitwisseling met de aanvragers
- 22.0024251 Brief NLPO – Vooraankondiging en criteria
- 22.0024213 Raadsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders van Losser; 4 oktober 2022

secretaris,	burgemeester,
drs. J. van Dam	G.J. Kok MDR